

CIVILIZAȚIA EURO - DIMENSIUNE A PATRIOTISMULUI EUROPEAN

CONF. UNIV. DR. EC. ADRIAN ȘIMON
Universitatea "Petru Maior" din Târgu-Mureș
Telefon: 0745/235211, 0265-236213
E-mail: adr_simon@yahoo.com

Resumeé: *L'Europe possède une longue tradition d'excellence scientifique et d'innovation. En fait, durant les six dernières années l'Union Européenne a créé la monnaie unique - l'euro.*

Banul, element central al educației practice, inițiază relații sociale ce metamorfozează principii rigide și evidențiază societăți moderne.

Moneda constituie un echivalent general acceptat de toți ca instrument de plată, iar încrederea pe care o inspiră o califică fiduciară și respectată.

Din multele probleme rămase deschise după cel de-al doilea război mondial, aceea a creării unei piețe și a unei monede comune au fost tot atâtea imbolduri la cercetare și la găsirea treptată a unor noi forme de mișcare a gândului și a faptelor, lucru ce a evoluat după cu totul alte legi.

Perioada în care trăim este marcată de schimbări foarte rapide în toate domeniile, reprezintă performanță, noutate care se consumă cu plăcere.

În acest registru s-a înscris și știința găsirii și acceptării unui semn monetar comun de către țările care au avut această inițiativă ca un corolar al unei piețe comune deja funcționabilă ce a încolțit în capetele multor oameni luminați.

Astfel, încă din secolul al XIX-lea Saint-Simon scria: "*Patriotismul trebuie să fie eliberat de limitele patriei, trebuie să considerăm interesele Europei și să practicăm patriotismul european*".

Obiectiv firesc, societatea europeană evoluează într-o asemenea direcție, iar oamenii trebuie să favorizeze acest demers.

Proeminentă printre stimulentele acestei unificări monetare europene este rolul de contrapondere în lumea gigantilor financiari, S.U.A. și Japonia.

Deși în 1999 Academia Regală Suedeză a decernat Premiul Nobel pentru economie economistului canadian Robert Mundell, profesor la Universitatea Columbia cel care a formulat teoriile pe baza cărora a fost creată moneda unică europeană acesta nu se consideră "*părintele euro*" - asta ar fi prea mult - ci mai degrabă nașul său, și mai bine, unul dintre mai mulți nași ai monedei unice europene. El a fost însă unul dintre susținătorii cei mai înfocați ai monedei euro, punând de asemenea bazele teoretice ale creării Uniunii Monetare Europene.

Încă din anul 1961, Mundell a ridicat o întrebare cheie: "*în ce moment este mai avantajos pentru un stat să renunțe la suveranitatea sa monetară în favoarea unei monede unice?*" El a anticipat mișcarea Europei spre o integrare din ce în ce mai strânsă, apreciind că uniunea monetară urma să fie un lucru bun pentru țările membre ale Uniunii Europene.

De asemenea, economistul laureat al Premiului Nobel a subliniat necesitatea unei monede unice mondiale, cu rate fixe de schimb în raport cu dolarul american, moneda unică europeană și yenul japonez.

Pași importanți care au pus bazele euro

1. 18 aprilie 1951 – semnarea Tratatului de la Paris
Franța, Germania Federală, Italia, Luxemburgul, Belgia și Olanda se pun de acord asupra înființării unei Comunități Europene a Cărbunelui și Oțelului (CEC).
2. **Martie 1957 – semnarea Tratatelor de la Roma**

Aceste tratate, având ca părți semnatare Belgia, Franța, Germania Federală, Italia, Luxemburgul și Olanda, pun bazele Comunității Economice Europene (CEE) și ale Comunității Europene pentru Energie Nucleară (Euratom).

3. Decembrie 1969 – Summit la Haga

Pierre Werner este însărcinat cu alcătuirea unui raport despre modalități de a reduce instabilitatea cursurilor de schimb.

4. Octombrie 1970 – publicarea raportului Werner

Raportul, care și-a luat numele după cel al primului-ministru luxemburghez Pierre Werner, nu recomandă crearea unei monede unice europene sau înființarea unei Bănci Centrale Europene, îndemnând în schimb la centralizarea politicilor macroeconomice ale statelor membre, ceea ce însemna *“fixarea completă și ireversibilă a parităților și liberalizarea totală a circulației capitalului”*.

5. 1971-1973 – Abolirea sistemului cursurilor fixe Bretton Woods

Începând cu momentul renunțării la cursul fix dolar/aur în 1971, în timpul regimului președintelui american Richard Nixon și terminând cu fluctuațiile și devalorizările valutare, abolirea sistemului Bretton Woods a constituit o mare lovitură dată speranțelor de uniune monetară europeană.

6. Martie 1979 – crearea sistemului monetar european (SME)

Intrarea în vigoare a sistemului monetar european pe baza unei unități monetare numită ECU. Sistemul a fost gândit cu scopul de a stabiliza cursurile de schimb ale monedelor naționale și de a contracara inflația.

7. Februarie 1986 – semnarea Single European Act

Are loc semnarea Single European Act care aduce modificări Tratatului de la Roma, oficializând cooperarea dintre statele membre și incluzând șase noi domenii de competență, printre care și cooperarea monetară.

8. 14 iunie 1988 – liderii Comisiei Europene fac progrese în planificarea studiului monetar

La Summitul CE de la Hanovra se ajunge, deși nu fără unele ezitări, la un acord pentru studierea posibilei cooperări mai strânse în domeniul monetar.

9. 1 iulie 1990 – înființarea Uniunii Monetare Europene (UME)

Este permisă mișcarea liberă a capitalurilor, eliminându-se restricțiile privind cursurile de schimb ale monedelor naționale europene.

10. 7 februarie 1992 – semnarea Tratatului de la Maastricht

Proiectul integrării europene devine unul mai ambițios o dată cu semnarea acestui tratat care propune o dată fermă și anume ianuarie 1999 ca ultim termen la care să se producă înlocuirea monedelor naționale de către una singură, euro.

11. 3 iunie 1992 – danezii votează împotriva Tratatului de la Maastricht

Iar autoritățile de la Bruxelles primesc cu consternare acest refuz de ratificare a tratatului.

12. 17 septembrie 1992- lira sterlină est suspendată în cadrul Șarpelui Monetar

Marea Britanie se retrage din cadrul șarpelui monetar, potrivit căruia o monedă națională nu putea avea variații prea mari în raport cu celelalte monede, după scăderea lirei sterline față de marca germană.

13. 21 septembrie 1992 – Franța se pronunță în favoarea Tratatului de la Maastricht

Însă diferența dintre numărul de voturi pro și contra este infimă, aruncând astfel o umbră de îndoială asupra uniunii politice și monetare.

14. 12 ianuarie 1994 – crearea Institutului Monetar European

Are loc prima întâlnire a Institutului Monetar European, precursorul actualei Bănci Centrale Europene (Banca centrală a statelor membre ale Uniunii Monetare Europene).

15. 1 ianuarie 1995 – Uniunea Europeană se extinde

Trei noi membri – Austria, Finlanda și Suedia – aderă la Uniunea Europeană.

16. Decembrie 1995 – euro devine noua denumire oficială a monedei unice

Uniunea Europeană susține euro ca denumire oficială a monedei unice europene. Liderii UE se pregătesc pentru o campanie dură, extinsă pe durata a trei ani de zile, al cărei scop este obținerea sprijinului de masă pentru moneda unică europeană.

17. 1 iunie 1998 – constituirea Băncii Centrale Europene (BCE)

Politica de curs a BCE este încă incertă, iar analiștii prevăd instabilitatea monedei unice europene.

18. 5 ianuarie 1999 – lansarea euro

Euro atinge 1,19 dolari în prima zi de tranzacționare, datorită entuziasmului cu care dealerii primesc noua monedă.

19. 3 decembrie 1999 – cutremur cauzat de prăbușirea parității euro/dolar

Pentru prima dată de la lansarea sa moneda unică europeană scade sub valoarea de un dolar.

20. 25 septembrie 2000- țările membre G7 susțin în continuare euro

Băncile centrale ale S.U.A. și Japoniei se alătură Băncii Centrale Europene în încercarea de a sprijini moneda unică europeană aflată în suferință.

21. 29 septembrie 2000- Danemarca refuză moneda unică

Danezii se pronunță categoric împotriva monedei unice europene într-un referendum care avea să constituie o grea lovitură pentru Uniunea Monetară Europeană.

22. 1 ianuarie 2001 – Grecia aderă la zona euro

Grecii nu regretă prea mult ieșirea din circulație a drahmei.

Designul simbolului Euro

Simbolul euro a fost creat de Comisia Europeană, iar conceperea acestuia trebuia să satisfacă trei criterii:

- să fie un simbol ușor de recunoscut al Europei;
- să poată fi scris ușor de mână;
- să aibă un design plăcut.

Mai mult de treizeci de modele au fost desenate. Din acestea, zece au fost supuse aprobării publicului, iar două dintre modele s-au distanțat clar în preferințele acestuia. Dintre ele, Jaques Santer, președintele de atunci al Comisiei Europene și comisarul european însărcinat cu euro, Yves-Thibault de Silguy, au ales varianta finală. Desenul a fost inspirat de litera grecească epsilon, evocând astfel perioada clasică și leagănul civilizației europene. Simbolul se referă, de asemenea și la prima literă a cuvântului Europa, iar cele două linii paralele semnifică stabilitatea euro. Abrevierea oficială a monedei unice este EUR, termen înregistrat la Organizația Internațională pentru Standardizare (ISO).

Reașezarea sferelor de influență

Apariția euro, dorită ca o valută puternică și stabilă, este menită să relanseze Europa în competiția mondială cu S.U.A. și Japonia, prin reașezarea sferelor de influență valutară pe piața mondială.

Reunirea în euro a trei dintre cele mai importante valute ca volum al fluxurilor financiare, creează premisele creșterii numărului țărilor aflate pe orbita economică europeană.

Slăbirea economiei americane chiar în preajma lansării euro a părut favorabilă, însă forța dolarului este greu de înfrânt și supus.

Pe măsură ce euro își consolidează poziția ca monedă stabilă de utilizare într-o zonă cât mai largă, va deveni moneda de expresie a contractelor comerciale și financiare.

Ca monedă a principalei puteri comerciale euro poate convinge fluxurile de capital să se detașeze mai ușor de fostele valute ale țărilor Uniunii Europene, care oricum erau mult mai vulnerabile în fața dolarului. Fluctuațiile relativ mari ale cursurilor acestora aruncau companiile europene într-o competiție inegală cu rivalele de peste Ocean, șansa acum având-o în euro.

Intrarea euro în jocul valutar a creat condițiile atenuării diferențelor considerabile dintre imaginea reflectată de cursurile valutare și datele economice fundamentale, diferențe care tindeau să declanșeze crize financiare și comerciale de amploare.

Premisele de stabilitate și omogenitate a pieței din zona euro vor acționa ca un pol de atracție pentru investitori schimbând comportamentul acestora.

Apariția euro a fost gândită și pentru a aduce o adâncire a cooperării la nivel mondial, pe baza apropierii și convergențelor în politicile valutare ale liderilor economici mondiali.

Proba acestei tendințe a fost făcută în mai multe rânduri, când băncile centrale din zona euro, S.U.A. și Japonia și-au coordonat eforturile pentru a tempera piețele financiare, atenuând șocurile la care erau expuse euro, dolarul american sau yenul japonez. Probabil acesta este unul din marile

câștiguri ale lansării euro; conștientizarea de către puternicii lumii financiare a riscului de a acționa “*de unul singur*” și a avantajelor pe care le poate aduce coordonarea demersurilor.

Ce efecte va avea adoptarea monedei unice euro de către România?

1. Adoptarea monedei unice ar avea drept consecință vizibilă dispariția riscurilor curente de schimb valutar ale leului în relația cu euro.

2. Introducerea euro sporește transparența prețurilor bunurilor, serviciilor și muncii la nivel continental, antrenând convergența acestora. Transparența și siguranța tranzacțiilor lipsite de comisioane de risc valutar vor duce la creșterea nivelului concurenței între agenții economici, cu efecte benefice pentru consumatori.

3. Cetățenii români își vor putea folosi economiile lichide sau aflate în conturi din țară sau străinătate pentru a investi pe orice piață europeană, fără riscuri valutare.

4. Pe de altă parte, moneda unică europeană, reprezentând un simbol al stabilității și siguranței economice, va impulsiona investițiile străine directe, afluirea capitalului străin, creșterea vitezei decontărilor bancare, stabilitatea politicilor de dobânzi, consolidarea și maturizarea piețelor de capital.

5. De asemenea, reducerea costurilor de tranzacție facilitează turismul românesc.

6. Alte avantaje ale adoptării monedei unice vor fi:

- preîntâmpinarea atacurilor speculative;
- diminuarea riscului valutar;
- o politică monetară coordonată;
- sporirea volumului tranzacțiilor de vânzare/cumpărare a acțiunilor și obligațiunilor.

Pentru societățile comerciale și populație în general, introducerea euro va însemna economie de timp și bani pentru realizarea tranzacțiilor valutare curente.

Efectul general, de lungă durată, este creșterea interdependenței cu celelalte state membre ale Uniunii Europene, a bunăstării și eficienței economice.

Bibliografie:

1. Europe on the move – “Directorate General for Press and Communication”.
- L'Europe en mouvement – “Direction générale de la presse et de la